

สำนักงานอุดมศึกษา
และงานศึกษา ๒๖๓๓

ความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายเงินปันผลกับกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ

นุจรี ทวีทรัพย์ไพบูลย์

256892

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

สาขาการบัญชี

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

พิมพ์ครั้งที่ ๑

๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๒

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ นุจรี ทวีทรัพย์ไพบูลย์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

ศิริดา จารุตากานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร.ศิริดา จารุตากานนท์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์

ศิริดา จารุตากานนท์ ประธาน
(ดร.ศิริดา จารุตากานนท์)

อิสรากรณ์ พลนารักษ์ กรรมการ
(ดร.อิสรากรณ์ พลนารักษ์)

สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ กรรมการ
(ดร.สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ)

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยวอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ คณบดีคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พชณี นนทศักดิ์)

วันที่ 5 เดือน มิถุนายน พ.ศ.2552

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร.ศิริดา จารุตกานนท์ ที่ปรึกษางานนิพนธ์ เป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมาจนงานนิพนธ์สำเร็จลุล่วงได้ และขอกราบขอบพระคุณกรรมการสอบงานนิพนธ์ทุกท่านที่กรุณาสละเวลา ให้คำแนะนำแก้ไข ทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ และคุณแม่ ที่ปลูกฝังให้ผู้ศึกษาเป็นผู้ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ และเปิดโอกาสทางการศึกษามาตลอด รวมถึงสนับสนุนทางด้านทุนทรัพย์ในการศึกษาที่ผ่านมาโดยเสมอ ขอขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ ที่คอยเป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือในการทำงานนิพนธ์นี้

หากงานนิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาหรือมีส่วนดีประการใด ขอยกความดีนี้แก่บิดา มารดา และอาจารย์ทุกท่านที่ถ่ายทอดวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย และหากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

นุจรี ทวีทรัพย์ไพบูลย์

50924047: สาขาวิชา: การบัญชี; บช.ม. (บัญชีมหาบัณฑิต)

คำสำคัญ: เงินปันผล/ กำไร/ บริษัทจดทะเบียน/ ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ

นุจรี ทวีทรัพย์ไพบูลย์: ความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายเงินปันผลกับกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (THE RELATIONSHIP BETWEEN DIVIDENDS AND EARNINGS OF LISTED COMPANIES IN MARKET FOR ALTERNATIVE INVESTMENT)
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: ศิรดา จารุดกานนท์, บช.ด., 53 หน้า. ปี พ.ศ. 2552.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายเงินปันผลกับกำไร โดยเปรียบเทียบกำไรใน 2 ลักษณะ คือ กำไรจากการดำเนินงานหลัก(Core Operating Income หรือ CI) และกำไรสุทธิ (Net Income หรือ NI) 2. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายเงินปันผลกับกำไรในอนาคต 3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายเงินปันผลกับคุณภาพกำไร โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) ระหว่างปี 2548-2550 ในส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น และใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบถดถอยในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การจ่ายเงินปันผลมีความสัมพันธ์กับกำไรสุทธิมากกว่ากำไรจากการดำเนินงานหลัก นอกจากนี้ยังพบว่า การจ่ายเงินปันผลไม่มีความสัมพันธ์กับกำไรในอนาคตของบริษัท และจากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายเงินปันผลกับคุณภาพกำไร ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายเงินปันผลกับคุณภาพกำไร จึงสรุปได้ว่าคุณภาพกำไรของบริษัทที่จ่ายเงินปันผลและบริษัทที่ไม่จ่ายเงินปันผลไม่แตกต่างกัน

50924047: MAJOR: ACCOUNTING; M.ACC. (ACCOUNTING)

KEYWORDS: DIVIDENDS/EARNINGS/LISTED COMPANIES MARKET FOR
ALTERNATIVE INVESTMENT (MAI)

NUTJAREE THAWEESUPPIBUL: THE RELATIONSHIP BETWEEN DIVIDENDS
AND EARNINGS OF LISTED COMPANIES IN MARKET FOR ALTERNATIVE
INVESTMENT. ADVISOR: SIRADA JARUTAKANONT, D.B.A., 53 P. 2009.

There are three objectives of this study, 1. to study the relationship between dividend payment and earnings in which earnings can be measured in two forms, core operating income (CI) and net income (NI), 2. to study the relationship between dividend payment and future earnings, and 3. to study the relationship between dividend payment and earnings quality. Samples in this study are listed companies in Market for Alternative Investment (MAI) during the year 2005-2007. Descriptive statistics is employed to primarily analyse data and regression analysis is employed to test hypotheses.

The empirical results indicate that dividend payment is positively related to net income more than it is related to core operating income. In addition, dividend payment is not related to future earnings. Finally, this study does not find the relationship between dividend payment and earnings quality. Thus, earnings quality of dividend payment companies is not different from that of non-dividend payment companies.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ.....	7
ความหมายของเงินปันผลและนโยบายการจ่ายเงินปันผล.....	9
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเงินปันผล.....	14
คุณภาพกำไรและรายการที่เกิดขึ้นชั่วคราว.....	18
เอกสารและงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง.....	23
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	26
กลุ่มประชากรและการเก็บตัวอย่าง.....	26
เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	26
ตัวแปรและการวัดค่าตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	27
สมมติฐานและตัวแบบในการทดสอบสมมติฐาน.....	29
4 ผลการวิจัย.....	35
การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายเงินปันผลกับกำไร.....	35
การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายเงินปันผลกับกำไรในอนาคต.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายเงินปันผลกับคุณภาพกำไร.....	44
5 สรุปและอภิปรายผล.....	48
สรุปและอภิปรายผล.....	48
ประโยชน์จากงานวิจัย.....	50
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	50
บรรณานุกรม.....	51
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	53

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 ข้อมูลการซื้อขายนับตั้งแต่ปี 2547 – 2551	8
4-1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายเงินปันผลกับกำไร	36
4-2 ข้อมูลการจ่ายเงินปันผลและกำไรแต่ละประเภทของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายเงินปันผลกับกำไร	36
4-3 สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายเงินปันผลกับกำไร	38
4-4 ผลการวิเคราะห์ความถดถอย เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายเงินปันผลกับกำไร	39
4-5 ผลการวิเคราะห์ความถดถอย เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายเงินปันผลกับกำไร โดยใช้เทคนิคการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอย แบบ Forward Stepwise	41
4-6 สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายเงินปันผลกับกำไรในอนาคต	42
4-7 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายเงินปันผลกับกำไรในอนาคต	43
4-8 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายเงินปันผลกับคุณภาพกำไร	45
4-9 สถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายเงินปันผลกับคุณภาพกำไร	45
4-10 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการจ่ายเงินปันผลกับคุณภาพกำไร	47

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2-1 อัตราผลตอบแทนระหว่างตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ กับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.....	9
2-2 กระบวนการจ่ายเงินปันผล.....	12

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University